

Când cântul gândurilor tace...

“Cu un cântec de sirenă,
Lumea-ntinde lucii mreje;
Ca să schimbe-actorii-n scenă,
Te momește în vârtej (...)”
(Mihai Eminescu)

Nu mulți știu că, în calitate de autor al primei monografii despre Mihai Eminescu, Elie Miron Cristea, viitorul patriarh al României, a folosit pentru prima oară

sintagma „Luceafărul poeziei românești”, devenită rapid expresie „de top” în comentariile asupra creației eminesciene.

Ca orice om de cultură atins de aripa geniului, Eminescu n-a suportat însă tiparele unor sumare încadrări stilistice, modelându-și o matrită personală, apartenență spiritului românesc și categoriilor sale de valori. Expunându-și conceptele filosofice, particularitățile de exprimare lingvistică, spectrul complex al procedeele literare adaptate propriei viziuni asupra formei și conținutului exprimării într-o multitudine de versuri inconfundabile ca scriitură, poetul a ocolit permanent potențialele clișee și și-a depășit epoca și presupusele “etichete” caracteristice acesteia.

Confirmând afirmațiile precedente, spectacolul aniversar *Când cântul gândurilor tace* programat în 15 iunie la Centrul Național de Artă “Tinerimea Română” s-a concretizat, în fața numerosului public, sub forma unui subtil joc de cuvinte și sonorități coordonat de către actorul și profesorul Mihai Bisericanu alături de violoncelistul și profesorul Marin Cazacu. Protagonisti ai sugestivului microrecital poetic-muzical au fost – însoțind “vocea” instrumentală inconfundabilă a excepționalului Marin Cazacu, acompaniată cu discreție și sensibilitate de către pianista Dana Bădoi – cinci tineri, actori și interpreți, care au creionat un scenariu de esență romantică, îmbinând delicat cuvântul și arta sunetelor.

Acel Eminescu evocat, într-un dialog cu o plasticitate aparte, pe scena Palatului “Tinerimea Română” de către actorii Anca Bejan, Diana Balmuș și, cu o mențiune specială, de Bogdan Acatrinei, ni s-a dezvăluit, predominant, ca un căutător al iubirii care,

ipostaziat în poemele *Iubind în taină*, *Floare albastră*, *Lasă-ți lumea*, *Replici*, *Te duci*, *Sunt ani la mijloc*, oscila permanent între concretețea tributului cerut de sentiment și reflectarea sa la nivel filosofic; ultimele două poezii propuse, *E împărțită omenirea* și *Melancolie*, au lărgit, totuși, această sferă, oglindind critic, pe de o parte, pasivitatea unei tipologii umane neimplicată în probleme existențiale, pentru ca, pe de alta, să reveleze starea melancolică devastatoare a individului dominat de sentimentul scurgerii ireversibile a timpului.

În contextul versurilor eminesciene, filonul romantic al muzicii alese spre a fi interpretate de către Marin Cazacu (*Salut d`amour* de Edward Elgar, *Lebăda* lui Camille Saint Saens, *Après un reve* de Gabriel Faure, *Tristesse* de Frederic Chopin, *Cântecul vechi* al lui Paul Constantinescu, *Vals sentimental* de Piotr Ilici Ceikovski și *Vocaliza* lui Serghei Rachmaninov) a pus în valoare căldura și rafinamentul tonului instrumental propriu violoncelului, personajul sonor de legătură al întregului spectacol. Perfect acordat tumultului romantic al versurilor s-a dovedit a fi, însă, și *Recitativul* și *Scherzo-ul* lui Fritz Kreisler, redat cu virtuozitate și aplomb cuceritor de către violonistul Mircea Dumitrescu, și nu mai prejos s-a situat *Serenada română* de Constantin Dimitrescu, partitură care a împrumutat vizibil din vitalitatea și patosul propriu expresiei violoncelistei Izabela Ghergu, încă elevă a Colegiului Național de Arte “Dinu Lipatti”, ale cărei demers interpretativ este permanent încărcat cu o deosebită forță emoțională.

Vreme va trece, va veni *vremea* unor viitoare momente aniversare care vor avea în centru imaginea inconfundabilei opere eminesciene, dar fiecare dintre ele își va afirma unicitatea, rămânând în memoria publicului așa cum a rămas cel deja descris; dincolo de revelarea unor idei, a unor stări, a unei atmosfere poetice prin excelență, ceea ce am luat cu noi din sala de spectacol în

acea seară de vară a fost bucuria comunicării versului în strânsă relație cu muzica, conjuncția celor două arte la nivel afectiv care, spre satisfacția organizatorilor, este o motivație ce poate crea dependență – de Frumos, de Sensibilitate, de Cultură. De o sumă de valori fundamentale ale umanității, și, de ce nu, din nou, de Eminescu...

Loredana BALTAZAR